

Кръгла маса
“Взаимодействие за прилагане
изискванията на Директивата
2012/29/ЕС

Видин, 12 март 2015 г.

ИСДП

Изисквания на Директивата:

- **Член 22 от Директива 2012/29/ЕС изисква държавата да гарантира, че жертвите на престъпления ще получат навременна и индивидуална оценка, така че да се определят специфичните им нужди от защита и специални мерки;**
- **при индивидуалната оценка се отчитат личните характеристики на жертвата, видът и характерът на престъплението и обстоятелствата, при които е извършено;**

- жертви, на които е причинена значителна вреда поради тежестта на престъплението;
- жертви на престъпление, подбудено от предразсъдъци или дискриминация, които могат да са свързани по-специално с личните характеристики на жертвите;
- за жертви, които се намират в отношения или зависимост от извършителя на престъплението, които ги правят особено уязвими.

Децата жертви

- ... се счита, че имат специфични нужди от защита поради уязвимостта им към вторично и повторно виктимизиране, сплашване и отмъщение.

Какво ни предстои?

- Пилотиране на модел за индивидуална оценка на деца, жертви на насилие и престъпление
- Изграждане на модел за взаимодействие и координация
- Обучение на професионалистите и екипите по места с френски и италиански обучители

Какви трудности се срещат на местно ниво?

- В системата работят много и различни професионалисти, не всички от тях са преминали специализирано обучение и не познават практиката за щадящо правосъдие;
- Въпреки че има общо разбиране, че е добре да се подходи спрямо потребностите на децата и защита на техните интереси, ако това не бъде изрично указано все още има представители на различните структури, които предпочитат стария модел на работа;
- Случаите на пострадали деца за съжаление не се разглеждат с приоритет, дори при тежките случаи като сексуална експлоатация, проституция и трафик не се взимат никакви специални мерки за защита, бързо производство и т.н.

- Адресатите на координационния механизъм се съгласяват да си сътрудничат при прилагането му като се ръководят от принципите за зачитане на най-добрия интерес на детето, взаимна информираност и взаимопомощ, мултидисциплинарен подход и спазване на Етичния кодекс на работещите с деца.

- Оценката се извършва на възможно най-ранен етап от наказателното производство като за такъв се приема от момента на подаване на сигнала. В този смисъл оценката може да бъде първоначална и цялостна.
- Оценката се провежда на всеки етап от производството и се актуализира при промяна на обстоятелствата, които може да доведат до появата на риск или увеличаване на рисковете за детето. Необходимо е да се отчита динамичния характер на тази оценка.

Тази оценка трябва да даде информация за уязвимостта на жертвата.

Служи да се изведе рискът:

- *от повторно виктимизиране,*
- *от сплашване или отмъщение от страна на извършителя или хора, изпратени от него;*
- от вторично виктимизиране и
- да се определят специалните мерки, чрез които да се намалят рисковете за пострадалото дете.

Рискът от повторно виктимизиране може да се дължи на различни фактори:

Индивидуалните особености на жертвата:

- личностните особеност на жертвата
- връзка с извършителя на престъплението или зависимост от него,
- история на насилие или предишни престъпления и посегателства в живота на детето;
- когнитивна и емоционална зрялост, затруднения в общуването;
- увреждане (дали то е фактор за допълнителна уязвимост на детето и дали увреждането ограничава възможностите на детето да разкрие и да даде информация за правосъдието при стандартен подход, както преценката трябва да каже дали има нужда от допълнителна работа и специалист, който да помогне на детето да говори и разказва);
- готовността на детето да участва в правни процедури (нагласи и доверие)
- Общото здравословно състояние на детето
- друго.

Рискът от повторно виктимизиране

Вида и характера на престъплението:

- събира се информация за вида и тежестта на престъплението - дали е престъпление от омраза, от предразсъдъци или дискриминация, сексуално насилие, насилие при близки взаимоотношения и дали извършителят е бил в позиция на контрол и др.;
- Събира се информация за извършителя – познат или непознат; от близкото обкръжение на жертвата или не; дали детето е в конфликт на лоялност по отношение на извършителя;
- Извършителят има ли непосредствен достъп до жертвата или достъпът е ограничен;
- мястото на извършване (то има връзка относно това какви специални мерки да се вземат и най-вече къде да се изпълнят, за да се гарантира безопасност и сигурност за жертвата; мерките за закрила къде да се изпълнят и т.н.);

Рискът от повторно виктимизиране

Обстоятелства на извършване:

- 1) използване на заплаха (към жертвата или близки за нея хора), насилие, принуда, изолация, съблазняване;
- 2) жертви на насилие, които са поставени в ситуация на зависимост от извършителя – икономическа, емоционална поради социални връзки и отношения и др.

- Оценката се извършва на базата на интервюто с детето, жертва на престъпление,
- и други възрастни, които могат да дадат информация, факти и данни, за да се проведе проучването и да се изготви индивидуалната оценка.
- Преди детето да бъде интервюирано задължително се провеждат 1-2 интервюта с възрастните, които са подали сигнала и които са в обкръжението на детето и могат да дадат информация за самото дете.
- Възрастните се интервюират от обучени полицаи, социални работници или психолози.